

Публикуван номер	:	C-430/24
Номер на доказателството	:	1
Регистрационен номер	:	1295569
Дата на подаване	:	19/06/2024
Дата на вписване в регистъра	:	19/06/2024
Вид на доказателството	:	Преюдициално запитване
<hr/>		
Номер на подаване чрез e-Curia	:	Доказателство DC207792
Номер на файл	:	2
Подател	:	Andrey Georgiev (J357453)

летището в София в България. Претендира се и лихва за забава

3. НАЦИОНАЛНОТО ПРАВО:

10. **3.1. Граждански процесуален кодекс** (обн. в „Държавен вестник“ (ДВ), бр. 59 от 20 юли 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., посл. изм. – ДВ, бр. 39 от 1 май 2024 г.):

Връчване на търговци и юридически лица

11. **„Чл. 50.** (1) Мястото на връчване на търговец и на юридическо лице, което е вписано в съответния регистър, е последният посочен в регистъра адрес.
(2) Ако лицето е напуснало адреса си и в регистъра не е вписан новият му адрес, всички съобщения се прилагат по делото и се смятат за редовно връчени. (...)

Връчване на пребиваващи в страната чужденци

12. **Чл. 53.** Връчването на пребиваващите в страната чужденци се извършва на адреса, заявен в съответните административни служби.

Издаване на заповед за изпълнение

13. **Чл. 411.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2009 г., бр. 50 от 2015 г., доп., бр. 86 от 2017 г., бр. 100 от 2019 г.) Заявлението се подава до районния съд по постоянния адрес или по седалището на длъжника, който в тридневен срок извършва служебна проверка на местната подсъдност. Заявление срещу потребител се подава до съда, в чийто район се намира настоящият му адрес, а при липса на настоящ адрес – по постоянния. Ако съдът прецени, че делото не му е подсъдно, той го изпраща незабавно на надлежния съд.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 50 от 2015 г.) Съдът разглежда заявлението в разпоредително заседание и издава заповед за изпълнение в срока по ал. 1, освен когато:
1. (доп. – ДВ, бр. 86 от 2017 г.) искането не отговаря на изискванията на чл. 410 и заявителят не отстрани допуснатите нередовности в тридневен срок от съобщението;
2. искането е в противоречие със закона или с добрите нрави;
3. (нова – ДВ, бр. 100 от 2019 г.) искането се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това;
4. (предишна т. 3 – ДВ, бр. 100 от 2019 г.) длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България;
5. (предишна т. 4 – ДВ, бр. 100 от 2019 г.) длъжникът няма обичайно местопребиваване или място на дейност на територията на Република България.
(3) При уважаване на заявлението съдът издава заповед за изпълнение, препис от която се връчва на длъжника.

Обжалване

14. **Чл. 413.** (1) Заповедта за изпълнение не подлежи на обжалване от страните, освен в частта за разноските.
(2) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) Разпореждането, с което се отхвърля изцяло или отчасти заявлението, може да се обжалва от заявителя с частна жалба, от която не се представя препис за връчване.“

15. **3.2. Търговски закон** (обн. ДВ, бр. 48 от 19 юни 1991 г., посл. изм. – ДВ, бр. 41 от 10 май 2024 г.):

КЛОН НА ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ

16. „**Чл. 17а.** (Нов - ДВ, бр. 66 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2006 г., в сила от 01.07.2007 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 80 от 2006 г.) Клон на чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност според националния си закон, се вписва в търговския регистър.

(2) Освен данните по чл. 17, ал. 2 заявлението за вписване съдържа и данни за:

1. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2024 г., в сила от 19.04.2024 г.) правната форма, фирмата или наименованието и седалището на чуждестранното лице, както и фирмата на клона, ако тя се различава от тази на чуждестранното лице;
2. регистъра и номера, под който е вписано чуждестранното лице, ако приложимото право го предвижда;
3. правото на държавата, което се прилага за чуждестранното лице, ако това не е правото на държава - членка на Европейския съюз;
4. лицата, които представляват чуждестранното лице според регистъра, в който е вписано, ако има такъв регистър, начина на представляване, както и ликвидаторите и синдиците и техните правомощия. ... “

17. **3.3. Закон за регистър БУЛСТАТ** (обн. ДВ, бр. 39 от 10 май 2005 г., посл. изм. – ДВ, бр. 84 от 6 октомври 2023 г.):

18. „**Чл. 3.** (1) В регистър БУЛСТАТ се вписват: (...)

5. чуждестранни юридически лица:

- а) които осъществяват стопанска дейност в страната, включително и чрез място на стопанска дейност или определена база или обект, или (...)

19. **Чл. 7.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 27 от 2018 г.) За лицата по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, ал. 2 и 3 в регистър БУЛСТАТ се вписват следните данни и обстоятелства: (...)

7. седалище и адрес на управление;

8. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2022 г., в сила от 25.02.2022 г.) адрес за кореспонденция, както и телефон, факс, електронен адрес;

9. адрес на местоизвършване на дейността или на имота (...)

20. **3.4. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс** (обн. ДВ, бр. 105 от 29 декември 2005 г., посл. изм. – ДВ, бр. 36 от 23 април 2024 г.):

21. „**§ 1.** По смисъла на този кодекс:

5. "Място на стопанска дейност" е:

- а) определено място (собствено, наето или ползвано на друго основание), посредством което чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, като например: място на управление; клон; търговско представителство, регистрирано в страната; офис; кантора; ателие; завод; работилница

(фабрика); магазин; склад за търговия; сервиз; монтажен обект; строителна площадка; мина; кариера; сонда; петролен или газов кладенец; извор или друг обект на извличане на природни ресурси;

б) извършването на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по глава шеста от Търговския закон;

в) трайно извършване на търговски сделки с място на изпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или определено място.“

22. **3.5. Закон за насърчаване на инвестициите** (обн. ДВ, бр. 97 от 24 октомври 1997 г., посл. изм. – ДВ, бр. 20 от 8 март 2024 г.):

23. „**Чл. 24.** (Отм. - ДВ, бр. 37 от 2004 г., в сила от 04.05.2004 г., нов - ДВ, бр. 42 от 2007 г., в сила от 30.08.2007 г.) (1) Чуждестранни лица, които имат право да извършват търговска дейност по националното си законодателство, могат да откриват в страната търговски представителства, които трябва да бъдат регистрирани в Българската търговско-промишлена палата.

(2) Представителствата по ал. 1 не са юридически лица и не могат да извършват стопанска дейност.

(3) Сделките, които чуждестранното лице сключва с местни лица за нуждите на регистрирано от него представителство по ал. 1, се осъществяват по реда за извършване на сделки между местни лица.“

24. **3.6. Национална съдебна практика:**

25. Цитирана е съдебна практика на Върховния касационен съд по конкретни казуси, която няма задължителен. Цитирана е и практика на контролната инстанция на настоящия съд по дела в рамките на заповедното производство – Софийския градски съд. Определенията на Софийския градски съд са цитирани по правноинформационна система, тъй като този съд не публикува актовете си, с които слага край на производството, различни от решения по искиви производства.

26. **3.6.1. Определение № 547/22.08.2013 г. по частно търговско дело № 1355/2013 г. на II Търговско отделение на Върховния касационен съд** (публикувано на: <https://www.vks.bg/pregled-akt.jsp?type=otdelo&id=CE9CEE3AE0BCCC3FC2257BCF0038CA11>):

27. „Изводът на въззивния съд, че заявлението не отговаря както на изискването по т. 3, така и на това по т. 4 от ал. 2 на чл. 411 ГПК, тъй като длъжникът има седалище извън страната, имплицитно съдържа произнасяне на съда относно липсата на място на дейност на чуждестранното дружество, въпреки регистрирания от него клон в България, и същевременно е израз на становището на съда, че е достатъчно проявлението на една от двете отрицателните предпоставки по чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4

ГПК [ред. преди 2019 г., бел на питащия съдия], за да се отхвърли заявлението за издаване на заповед за изпълнение. (...)

28. Съгласно чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК, предпоставка за издаване на заповед за изпълнение е длъжникът да има формална или фактическа връзка с територията на Р България: при физическите лица – *постоянен адрес или обичайно местопребиваване* в страната, а при юридическите лица – *седалище или място на дейност*. Постоянен адрес, съответно седалище в страната по смисъла на чл.411, ал.2, т.3 ГПК могат да имат единствено местните лица. Поради това проверката за обичайно местопребиваване или място на дейност на територията на Р България по чл. 411, ал. 2, т. 4 ГПК се извършва само по отношение на чуждестранните физически или юридически лица. *Достатъчно е наличието на една от посочените* в т. 3 или в т. 4 на чл. 411, ал. 2 ГПК връзки с територията на страната, за да е допустимо издаване на заповед за изпълнение срещу длъжника – юридическо лице по териториален признак. Това произтича и от възможността, при наличието на която и да е от двете привръзки (седалище или място на дейност), принудителното изпълнение въз основа на заповедта за изпълнение срещу юридическото лице да се проведе на територията на страната от съответните за това органи.
29. Клонът е обособяване на част от дейността на търговеца извън населеното място, където се намира неговото седалище, част е от предприятието на търговеца, който чрез него извършва търговска дейност, като правата и задълженията възникват за търговеца, тъй като клонът не е субект на правото. Чрез регистриране на клон по чл. 17а ТЗ, чуждестранните ЮЛ осъществяват дейност и на територията на Р България, от което следва, че по смисъла на чл. 411, ал. 2, т. 4 ГПК тези ЮЛ имат място на дейност на територията на страната.
30. По аргумент от чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК, в случаите, когато юридическото лице – длъжник няма регистрирано седалище в страната, но има място на дейност на територията и чрез регистриран по чл. 17а ТЗ клон, то под „седалище“ на длъжника по см. на чл.411 ГПК, като критерий, определящ местната подсъдност при подаване на заявлението, следва да се разбира седалището на клона на чуждестранното юридическо лице. Нормите, регламентиращи заповедното производство, са специални спрямо общите правила на исковия гражданския процес, поради което разпоредбата на чл. 20 ТЗ не намира приложение по аналогия при определяне на местно компетентния съд по заявлението за издаване на заповед за изпълнение.
31. С оглед на изложеното настоящият състав приема, че на поставените въпроси следва да се отговори по следния начин: *Може да се издаде заповед за изпълнение срещу длъжник – чуждестранно юридическо лице, което има регистриран клон на територията на страната, като по аргумент от чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК, под „седалище“ на длъжника по см. на чл. 411 ГПК, определящо местно компетентния съд, следва да се разбира седалището на клона на чуждестранното юридическо лице-длъжник.“*
32. **3.6.2. Определение № 60275/03.12.2021 г. по частно търговско дело №**

3645/2021 г. на III Гражданско отделение на Върховния касационен съд (публикувано на: <https://www.vks.bg/pregled-akt.jsp?type=otdelo&id=10BA0D93D7EB8987C22587A0004899D5>):

33. „Според чл. 53 ГПК връчването на съобщения на пребиваващи в страната чужденци се извършва на адреса, заявен в съответните административни служби. Съдебната практика по приложението на чл. 53 ГПК приема, че разпоредбата предвижда наличието на заявен адрес в съответна административна служба, каквато е Агенцията по вписванията, в която се води и поддържа регистър БУЛСТАТ като единен електронен централизиран регистър за единна идентификация на всички физически и юридически лица и други правни образувания, извършващи съответна дейност на територията на Република България. В чл. 7, ал. 2, т. 4, б. "б." вр. с чл. 3, ал. 1, т. 10, б. "б" Закона за регистър БУЛСТАТ е предвидено, че вписаните адреси на чуждестранни физически лица, притежаващи недвижими имоти в България, са *адреси за кореспонденция на територията на страната с всички държавни институции, което обуславя правното значение на вписания адрес в регистър БУЛСТАТ като адресна регистрация по смисъла на ГПК* (в този смисъл решение № 181 от 09.07.2018 г. по т. д. № 918/2018 г. на ВКС, II т. о. и решение № 144 от 02.01.2019 г. по гр. д. № 6741/2014 г. на ВКС, I г.о.).“
34. **3.6.3. Определение № 18898/25.09.2014 г. по въззивно частно гражданско дело № 5383/2014 г. на Софийския градски съд, IV въззивен състав** (поради практиките на СГС да не публикува финални актове по частни дела, не е достъпно в интернет):
35. „За наличието на отрицателните предпоставки по чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК съдът следи служебно и при наличието на такава предпоставка следва да откаже да издаде заповед за изпълнение. Съгласно посочените разпоредби заповед за изпълнение не се издава, когато длъжникът няма седалище или място на дейност на територията на Република България. В настоящия случай заявителят е посочил като длъжник търговски представител за Република България на „Турски авиолинии“ – „Т.Х.Й.“, вписан в търговския регистър на БТПП. В чл. 24, ал. 1 от Закона за насърчване на инвестициите е посочено, че чуждестранни лица, които имат право да извършват търговска дейност по националното си законодателство, могат да откриват в страната търговски представителства, които трябва да бъдат регистрирани в БТПП, а съгласно ал. 2 *те не са юридически лица и не могат да извършват стопанска дейност. Стопанската дейност се извършва от самия търговец, а не от търговското представителство. Налице са предвидените в чл. 411, ал. 2, т. 3 и т. 4 ГПК отрицателни предпоставки* за издаване на заповед за изпълнение, поради което частната жалба се явява неоснователна, а обжалваното разпореждане следва да бъде потвърдено.“
36. Съдебните състави на Софийския районен съд в една част следват цитираното

последно определение, а в друга – издават заповеди за изпълнение срещу чуждестранни лица, чиято единствена връзка с територията на Република България е наличието на търговско представителство, регистрирано в Българската търговско-промишлена палата.

4. ФАКТИТЕ ПО СПОРА:

37. Заявителката твърди, че е закупила билет от длъжника, като въпреки дадените ѝ от съда указания отказва да отговори по какъв начин е извършила покупката и се позовава в отговор на указания, дадени от настоящия съд, само на общите правила за компетентност по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., като твърди, че това, че полетът ѝ е трябвало да кацне в София, е достатъчно основание настоящият съд да е компетентен по делото и други ограничения на националното право не са приложими.
38. Представеният по делото билет е от електронна страница на превозвача, издаден е на френски език и е изпратен на 28.09.2022 г. от адрес на ел. поща online@booking.lufthansa.com. Същият е с резервационен код UOVO16 и предвижда полети от летище на 19.12.2022 г. от 10:50 ч. до летище Франкфурт на Майн, и на 19.12.2022 г. от 14:20 часа от последното летище до летище София.
39. Твърди се, че полетът не е изпълнен, като е представена и рекламация до превозвача, изпратена по електронна поща на 23.12.2022 г.
40. Според справка от електронната система на регистър БУЛСТАТ бъдещият длъжник – „Дойче луфтханза“ АГ, е дружество по германското право, което развива в България „консултации по управление и друга стопанска дейност“, не е регистрирало формално клон по Търговския закон в България, и има регистрирано място на дейност с адрес: София, ул. „Л. Станчев“ № 5, Софарма бизнес тауърс, сграда Б, ет. 5.

41. 5. ВРЪЗКА С ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НЕОБХОДИМОСТ ОТ ТЪЛКУВАНЕ:

42. 5.1. Първи въпрос – ограничения на компетентността:

43. Необходимостта от тълкуване възниква поради нужда да се изяснят рамките, по които националните законодателства могат да въвеждат ограничения на компетентността на съдилищата си в определени производства, когато последните попадат в предметния обхват на Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. Следва да се изясни доколко последният създава единен режим на пълна хармонизация на правилата за компетентност или въвежда само рамкови правила относно законодателствата на отделните държави в Съюза.
44. Българското право въвежда по отношение на националното производство за издаване на заповеди за изпълнение (плащане) особени правила за компетентност, като изключва издаването на такива заповеди в случаите, когато длъжникът няма на

територията на България регистрирани постоянен адрес или седалище, или няма обичайно местопребиваване в страната или регистрирано място на стопанска дейност. По този начин правилата за компетентност по това особено производство изключват алтернативните международни компетентности, уредени например в чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., въпреки че регламентът изрично ги допуска.

45. Поради това възниква въпросът и дали подобно ограничение, въведено в националното законодателство на отделна държава от Европейския съюз, е допустимо с оглед на практиката на Съда на Европейския съд (не е необходимо да се цитират отделни решения, тъй като това е установен принцип), която предвижда, че правилата за компетентност следва да са уредени по еднообразен начин и да са силно предвидими. При това изглежда, че правилото на чл. 5, пар. 1 от посочения Регламент изисква националните съдилища да са компетентни да разглеждат спорове, предвидени в съответните раздели на регламента, независимо от националното си законодателство. Подобно виждане може евентуално да се изведе и от становищата, застъпени от Съда на Европейския съюз в т. 31 – 34 от Решение от 25 февруари 2021 г. по дело C-804/19 *Markt24 GmbH* и т. 27 от Определение от 13 декември 2023 г. по дело C-319/23 *Авджилов* – че независимо от съображенията за защита на страни, които са поставени в евентуално по-неблагоприятно положение, правилата за международната компетентност, уредени в Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. следва да се прилагат единно.

46. От друга страна обаче заповедното производство като особено едностранно производство винаги предвижда специфични ограничения и условия, при които може да се прибегне към този опростен начин на съдебна защита. Така например то е възможно в повечето национални законодателства само при искания за събиране на парични вземания или определен ограничен кръг други права. Ако е възможно предметното (*ratione materiae*) ограничение на обхвата на това производство, то би следвало държавите да имат право да ограничават обхвата му и по място (*ratione loci*).

47. С оглед на тези възможни две линии на разсъждение следва Съдът на Европейския съюз да даде отговор дали международната компетентност, предвидена за граждански дела съгласно Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., представлява само зададена от правото на Съюза максимална рамка на компетентност на националните съдилища, или напротив – урежда субективно право на ищците да образуват съдебни дела срещу ответници, за които се прилага която и да е от хипотезите в същия Регламент (т.е. урежда пълна хармонизация). За това следва да се постави въпросът дали правилата на този акт, и по-специално приложимите към фактите по делото чл. 7, пар. 1 и 5, разглеждани през призмата на общата рамка на компетентност по чл. 5, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. допускат национални правни норми като уредените в чл. 411, ал. 2, т. 4 и 5 от българския ГПК, които предвиждат други, по-ограничени основания за компетентност.

48. **5.2. Втори и трети въпрос – тълкуване на понятието „клон, агенция и**

представителство“ и значението му за тълкуване на националното законодателство:

49. На следващо място, независимо от отговора на първия въпрос, за настоящия съд е необходимо, с оглед международния характер на делото, приемането на актове на Съюза в областта на международната компетентност на съдилищата и противоречивата практика на българските съдилища по отношение на понятието „място на стопанска дейност“, настоящият съд има нужда да установи в какви граници понятието „клон, агенция или представителство“ по чл. 7, т. 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. може да служи за тълкуване на понятието „място на дейност“ на чуждестранно юридическо лице по чл. 411, ал. 2, т. 5 ГПК. За целта следва да се отговори дали понятието „клон, агенция или представителство“ е автономно понятие на правото на Съюза, което винаги ще определя и съдържанието на употребените от националния закон понятия, или е свързано с дефиницията на тези образувания по националното право, като се следват само някои общи белези, уредени от правото на Съюза.
50. Понятието „клон, агенция или представителство“ по чл. 7, т. 5 от Регламента не е било тълкувано често от Съда на Европейския съюз. В т. 33 от Решение от 11 април 2019 г. по дело C-464/18 *Ryanair DAC* са изведени три критерия относно възможността международна компетентност да се определи по мястото на клон. Първите два се отнасят до организационната обособеност и материална обезпеченост на клона, а третият критерий е дали правоотношението се развива във връзка с дейности на клона, които трябва да се извършват в държавата, където той се намира. От тези критерии изглежда, че Съдът на Европейския съюз приема, съгласно тълкуването в т. 11 от Решение от 6 октомври 1976 г. по дело 12/76 *Tessilli*, че понятието „клон, агенция или представителство“ има автономно значение в рамките на правото на Съюза и следва да се възприема по еднакъв начин в правната система на всички държави в същия.
51. Ако това е така, и доколкото става въпрос за международна компетентност по граждански дела – материя, хармонизирана с Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., би следвало да се приеме, че и в рамките на националните правни системи понятия, употребени в подобен смисъл, би следвало да имат същото значение. Това прави проблематично разбирането на българския Върховен касационен съд, отразено в определението от 03.12.2021 г., цитирано в абзаци 32 – 33 по-горе, като същото изключва връзката между наличието на регистриран адрес и дейността на мястото на стопанска дейност, която според цитираното в предходния абзац решение по дело C-464/18 *Ryanair DAC* следва да е свързана с правоотношението, за което се води съдебен спор, за да е основание за компетентност. При това за настоящия съд възниква необходимост да установи дали понятието има единно значение в рамките на Съюза и дали следва да се прилага с него и при тълкуване на национални законодателни актове, които уреждат основания за компетентност, различни от тези, установени от правото на Съюза (ако с отговора на първия въпрос се приеме, че това е възможно).

52. Последното би следвало да е възможно, тъй като тълкуването на националното право не следва да отнема ефективността на правото на Съюза. Тъй като в случая правилата относно международната компетентност целят да осигурят защитата на ответника, но и предвидимостта на компетентния съд, възприемането на национални правила за съдебна компетентност, които рязко се различават от тези в Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., може да ограничи защитата, която чл. 5 от този Регламент се опитва да осигури. Поради това следва и нарочно да се отговори на въпроса дали в случая националното понятие „място на дейност“ следва задължително да се тълкува в съответствие с даденото от Съда в Люксембург тълкуване на същото, като се имат предвид задълженията, установени с Решение от 13 ноември 1990 г. по дело C-106/89 *Marleasing*.
53. Основният проблем в случая е да се установи дали компетентността може да произтича от установеното от националната съдебна практика условие – наличие на самоорганизация и нейната формална регистрация, или тя задължително трябва да се обоснове с предметна връзка между дейността на обособената организационна единица (клон, представителство) и предмета на делото. В този смисъл тълкуването, дадено от Съда на Европейския съюз изглежда далеч по-рестриктивно.
54. Настоящият съдебен състав има нужда от тълкуване на понятието „място на дейност“, дори и в случай, че с отговора на първия въпрос се приеме, че е компетентен на основание на това, че е съд по мястото на изпълнение на договора, за да прецени дали след издаване на заповедта за изпълнение по делото, той би могъл да връчи същата на служителите на ответника в това място на дейност. Поради това следва да се уточни и дали такова място на дейност може да служи за кореспонденция със страната по делото в случаите, когато то развива дейност в област, различна от тази на правоотношението, за което страните водят спор пред съда.
55. **5.3. Определя ли наличието на „клон, агенция или представителство“ и местната компетентност на съдилищата в рамките на една държава:**
56. С т. 30 от Решение от 3 май 2007 г. по дело C-386/05 *Color Drack* Съдът на Европейския съюз е приел, че когато регламентите относно международната компетентност по граждански дела предвиждат компетентност на съда по мястото (а не държавата), където се осъществява даден факт, тези правила определят не само международната компетентност на съдилищата между различните държави, а и местната компетентност спрямо други съдилища от същата държава.
57. До момента няма произнасяне по въпроса дали това общо правило се прилага и при дела, образувани по „мястото, където се намира клонът“, което налага да се зададе и този въпрос.
58. **5.4. Как съдът следи служебно компетентността си в едностранни производства?**

59. Накрая, по настоящото дело стои и въпросът как да се защитят интересите на длъжника (ответната страна), която към момента не участва по делото, по отношение на компетентността на сезирания съд. По правилото на чл. 28, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. националните съдилища се произнасят по компетентността си по дела, за които Регламентът се прилага, само след като са дали на ответната страна възможност да възрази срещу компетентността им. Правилото е общо и единственото предвидено изключение от него са случаите на изключителна компетентност по чл. 24 от Регламента.
60. Същевременно обаче с т. 32 – 33 от Решение от 9 септември 2021 г. по съединени дела С-208/20 и С-256/20 *Топлофикация София* Съдът на Европейския съюз прие, че Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. не се прилага относно правилата за влизане в сила на съдебните актове, след като те вече веднъж са издадени, както и относно възможността за отмяната и обезсилването им. При това положение настоящият съд няма възможност да прецени евентуално възражение на длъжника за липса на международна компетентност след издаване на заповедта, а според националното право няма възможност да изиска становище на длъжника, преди да я издаде. При това положение възниква въпросът дали правилото на чл. 28, ал. 1 от посочения Регламент въобще се прилага в едностранни производства като това за издаване на заповед за изпълнение, или в тези случаи съдът следва да се произнесе по компетентността си и без да изчаква становището на ответника.
61. С оглед на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че следва да спре производството по двете висящи пред него дела и да зададе на Съда на Европейския съюз на основание чл. 267, пар. 1 ДФЕС въпроси относно тълкуването на правото на Съюза.
62. Така мотивиран, Софийският районен съд, 28. състав, на основание чл. 267, пар. 1 ДФЕС,

ОПРЕДЕЛИ:

63. **СПИРА** производството по частно гражданско дело № **10399** по описа за **2024** година на Софийския районен съд, 28. състав, до произнасяне на Съда на Европейския съюз по въпросите по-долу.
64. **ОТПРАВЯ** до **Съда на Европейския съюз** следните въпроси относно тълкуването на правото на Съюза:
65. 1. Следва ли чл. 7, т. 1, б. „а“ и т. 5 във връзка с чл. 5, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (преработен текст) (Регламент (ЕС) № 1215/2012 г.) да се тълкуват в смисъл, че
- предвиждат императивни правила относно компетентността на съдилищата на държавите в рамките на Съюза, които не могат да бъдат изключени национални законодателни разпоредби за специфични видове облекчени производства, за които

се предвиждат и специални предпоставки за компетентността на националните съдилища?

66. 2. Независимо от отговора на първия въпрос, следва ли чл. 7, т. 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., тълкуван съобразно на решение от Решение от 11 април 2019 г. по дело C-464/18 *Ryanair DAC*, да се тълкува в смисъл, че
- понятието „клон, агенция или друг вид представителство“ е автономно понятие на правото на Съюза, и ако е така – какъв е неговият смисъл по отношение на изискването за сключване на договор в рамките на дейност на представителството?
67. 3. Ако отговорът на първия въпрос е отрицателен – че посочените правила не са императивни, а на първата част от втория въпрос – положителен, следва ли чл. 7, т. 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., тълкуван съобразно на решение от Решение от 13 ноември 1990 г. по дело C-106/89 *Marleasing*, да се тълкува в смисъл, че
- национални правни разпоредби, които предвиждат компетентност, основана на наличие на „място на (стопанска) дейност“ в определена държава, следва да се тълкуват по отношение на този термин в съответствие с тълкуването на понятието „клон, агенция или представителство“, дадено от Съда на Европейския съюз.
68. 4. Следва ли чл. 7, т. 5 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г. да се тълкува в смисъл, че
- за целите на определяне на компетентност по искове, предявени срещу клон, агенция или представителство, урежда не само разпределението на съдебната компетентност между държавите в Европейския съюз, но и разпределението на местната компетентност между съдилищата на всяка отделна държава.
69. 5. Следва ли чл. 28, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г., тълкуван съобразно указанията, дадени в решение от Решение от 9 септември 2021 г. по съединени дела C-208/20 и C-256/20 *Топлофикация София*, да се тълкува в смисъл, че
- не допуска в едностранни национални производства като тези за издаване на заповед за изпълнение, в които ответната страна се конституира след издаване на правораздавателния акт на съда, съдът да определя компетентността си едва след опит за връчване на съдебен акт на ответника?
70. **ПРЕПИС** от настоящото определение да се изпрати по пощата на председателя на Висшия съдебен съвет и Отдел „Право на ЕС и процесуално представителство пред Съда на ЕС“ към Министерството на външните работи за сведение.
71. **ПРЕПИС** от настоящото определение да се изпрати по пощата на **Върховния касационен съд** и в качеството на **сигнал за евентуално неправилна практика** по въпроса дали е допустимо издаване на заповед за изпълнение срещу лице, което има на територията на Република България само регистрирано търговско представителство в Българската търговско-промишлена палата.

72. Определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: